

APPENDIX

bij

Visiedocument regie en uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) in Noord-Kennemerland

Voor de jaren 2009 - 2013

De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft de Rijk,
Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer

en

Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland

Inhoudsopgave

BIJLAGE I: STARTNOTITIE VISIEVORMING WSW VANAF 2008.	3
BIJLAGE II: DISCUSSIEVERSLAG BESTUURLIJKE CONFERENTIE.....	16
BIJLAGE III: ORGANISATIESTRUCTUUR WNK-BEDRIJVEN	18
BIJLAGE IV: VAN INDICATIE TOT WERK	21
BIJLAGE V: AFKORTINGEN EN DEFINITIES	22

Bijlage I: Startnotitie visievorming WSW vanaf 2008.

1. Inleiding

1.1 Opdracht

De notitie is geschreven in opdracht van de leden van de stuurgroep visievorming vernieuwde WSW (Rian van Dam, wethouder Alkmaar; Hero Veger, wethouder Heiloo, Frank Bonsel, wethouder Langedijk en Henk van Eijk, directeur WNK-bedrijven), met als doel te komen tot een vertrekpunt van waaruit de visievorming op de vernieuwde wetgeving gestalte kan krijgen. De notitie is ter bespreking gebracht van het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling WNK in zijn vergadering van 12 december 2007, waarna alle colleges van de betreffende gemeente worden geïnformeerd.

Begin 2008 wordt dan een startconferentie georganiseerd, bestemd voor alle bestuursleden van de in de gemeenschappelijke regeling WNK deelnemende gemeenten.

1.2 Aanleiding voor het project

Het kabinet wil de Wet sociale werkvoorziening moderniseren. Dit moet ervoor zorgen dat nog meer burgers terecht komen op een plek die bij hen past en, waar dat kan, bij een gewone werkgever. Het moet er ook toe leiden dat er steeds meer WSW-werkplekken ingebed worden binnen de reguliere arbeidsmarkt. Gemeenten moeten, vaker dan momenteel, werkplekken zoeken buiten de muren van het SW-schap. Hierbij moeten instrumenten ingezet worden als detachering, begeleid werken: de beweging van binnen naar buiten.

De Eerste Kamer heeft op 18 december 2007 het wetsvoorstel WSW aangenomen. Hierdoor is de vernieuwde WSW definitief per 1 januari 2008 van kracht. Gezien de late behandeling in de Kamer en de formele besluitvorming wordt ook door de gemeenten van de regio Noord-Kennemerland het jaar 2008 beschouwd als een overgangsjaar.

1.3 Doelstellingen:

De algemene doelstelling van de vernieuwde wet is de regievoering van de gemeenten over de uitvoering van de wet te versterken. De WSW wordt nu meegenomen in de hervorming van het stelsel van de sociale zekerheid en zorg (WWB, WMO en Wet WIA), mede met als doel het bevorderen van de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het kabinet constateert dat zich als gevolg daarvan de volgende vraagstukken voordoen:

1. door de voortgaande groei van het beroep dat wordt gedaan op de WSW en doordat de uitstroom uit de WSW zeer beperkt is, zullen de wachtlijsten naar verwachting in snel tempo toenemen.
2. op dit moment zijn er verschillende regelingen voor mensen met een arbeidsbeperking, de WSW, de WIA en de Wajong, die er allemaal op zijn gericht waar mogelijk arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidshandicap te bevorderen
3. er zijn ook mensen met een arbeidsbeperking in de WWB.
4. herstel van de onbalans die is ontstaan in de verdeling van WSW-plaatsen in Nederland in het verleden

Het wetsvoorstel maakt het mogelijk een aantal acuut gevoelde problemen bij de uitvoering van de genoemde wetten die om een oplossing vragen, aan te pakken, zoals het realiseren van arbeidsplaatsen die aansluiten bij de capaciteiten en mogelijkheden van de individuele WSW-geïndiceerden en andere uitkeringsgerechtigden in een zo regulier mogelijke omgeving.

Ook worden de bestaande mogelijkheden voor detachering bij een reguliere werkgever of voor begeleid werken in dienst van een reguliere werkgever met behulp van de WSW-subsidie nog onvoldoende benut.

Daarnaast is van belang het behoud van de WSW voor de doelgroep en meer maatwerk voor WSW-geïndiceerden, wat betekent dat het accent meer moet komen te liggen op ontwikkeling van de sw-werknemer en minder op productie.

In sommige gebieden van Nederland ligt het percentage WSW-plaatsen ver beneden het landelijk gemiddelde percentage van 0,5% van het aantal inwoners in het verzorgingsgebied. In de regio Noord Kennemerland ligt dat aantal sw-geplaatsten op ca. 0,23% en daarmee ver beneden het landelijk gemiddelde.

De Wsw-geïndiceerden zelf krijgen met de wetwijziging ook meer zeggenschap. Zij kunnen via cliëntenparticipatie invloed uitoefenen op het beleid en de uitvoering door gemeenten en kunnen door gebruikmaking van het persoonsgebonden budget zelf invulling geven aan een beleid werkenplaats bij een reguliere werkgever.

1.4 *Probleemstelling*

De gemeentelijke rol moet meer gericht zijn op regie en sturing. In hoofdstuk 3 wordt dat nader uitgewerkt. Gemeenten worden verantwoordelijk voor hun eigen WSW-geïndiceerden. Het WSW-budget zal dan ook, net als het WWB-budget, verstrekt worden aan de individuele gemeenten. Door vereenvoudiging van de regelgeving krijgen gemeenten ook meer ruimte om WSW-plaatsen te realiseren die passen bij de mogelijkheden van de doelgroep én worden ze gestimuleerd om te blijven sturen op een kosteneffectieve uitvoering.

Om praktische redenen is besloten de door het rijk beschikbaar gestelde budgetten in 2008 ter beschikking te stellen aan het WNK ter uitvoering van de WSW, na aftrek van de verplichtingen naar andere SW-schappen waar WSW'ers uit onze gemeenten werken. Daarbij is het wel van belang dat de gemeenten inzicht hebben in het bestand van 'eigen' WSW'ers (i.c. de WSW'ers woonachtig in de eigen gemeente).

In het vervolg van deze startnotitie worden een aantal veranderingen voorgesteld die soms ingrijpende wijzigingen en maatregelen vragen in de wijze waarop WNK haar bedrijfsvoering heeft ingericht. Aandacht moet er blijven voor het feit dat wat de gemeenten willen ook door het WNK moet kunnen worden opgevangen.

1.5 *WNK in historisch perspectief.*

In de jaren vóór 1998 was WNK in slecht weer terecht gekomen. Om uit die problemen te komen is destijds aan de aangesloten gemeenten voorgesteld (rapportage Deloitte) om € 4,5 mln. beschikbaar te stellen. Dit is niet gebeurd, er is € 1,8 mln. beschikbaar gesteld. Het verschil is gefinancierd door het oude pand van WNK (Alkmaar) te verkopen en het batig saldo voor de sanering aan te wenden. De nieuwbouw voor WNK aan de Hertog Aalbrechtweg is toen voor meer dan 100% gefinancierd. Hierbij is destijds gekozen voor een financieringsvorm (annuïteit) waarbij de lasten pas in latere jaren zichtbaar worden. Daarmee zijn de toen bestaande problemen naar de toekomst geschoven. Daarna heeft in 2000 een groot debacle bij het houtbedrijf plaatsgevonden, helaas was de eerder gekozen constructie niet passend om het risico te voorkomen. Om die reden werd het volledig nog resterende eigen vermogen "opgegeten".

In de jaren vanaf 2004 werd de Sw branche getroffen door bezuinigingen van rijkswege. Naast een aanzienlijke verlaging van de reguliere subsidie werd ook een aantal gestegen kosten (lonen en pensioenpremie Sw) niet volledig gecompenseerd. Dit leidde in 2005 tot een noodzakelijke extra ondersteuning vanuit de deelnemende gemeenten van € 0,75 mln. De oorzaak van alle ondersteuning en de huidige gemeentelijke bijdragen kan worden gevonden in het feit dat er sinds 1998 bij WNK onvoldoende weerstandvermogen is gecreëerd. Hierdoor is het noodzakelijk dat er bij elke serieuze vorm van tegenwind direct een aanvullend beroep moet worden gedaan op de deelnemende gemeenten. Dit is de reden dat er in de accountantsrapportages al enkele jaren staat dat we moeten werken aan groei van het weerstandsvermogen wat gezien de balansomvang van € 10,8 mln. minimaal 10% of wel € 1,1 mln. zou moeten bedragen.

De geringe resultaten over 2006 en 2007 dragen wel bij aan de groei van het WNK maar maken het nog niet mogelijk op basis van de huidige balans positie tot een beperking van de gemeentelijke bijdrage te komen. Deze gemeentelijke bijdrage (per SW medewerker) staat al wel enige jaren vast en op basis van de huidige ontwikkelingen lijkt extra bijspringen niet noodzakelijk. Feitelijk is de stand van het eigenvermogen nu 1,1%.

Essentieel in dit geheel is dat WNK t.b.v. de SW medewerkers in landelijk perspectief slechts 25% van de omzet als werk van de gemeenten genereert, terwijl SW bedrijven zonder gemeentelijke bijdrage (in 2007 nog slechts 10) meer dan 50% omzet bij de bij hun aangesloten gemeenten genereert.

In alle gevallen worden marktconforme tarieven gehanteerd wat het perspectief in de toekomstige financiële ontwikkeling dus alleen maar kan ondersteunen indien er minder voor de markt en meer voor de regio wordt geproduceerd in de vorm van dienstverlening. Gestreefd moet worden naar een goede balans tussen uitbesteed werk door gemeenten en het verkrijgen van opdrachten door WNK-bedrijven.

2. Opdracht

2.1 Type project

Invoeren uitgangspunten nWSW op basis van de door de regiogemeenten opgestelde visie per 01-04-2008

2.2 Beoogd projectresultaat.

- Ontwikkelen (toekomst) visie en deze vertalen in een bestuurlijk beslisdocument.
- Ruimte creëren voor ontwikkeling, evaluatie en zonodig aanpassen van deze visie.
- Invullen van de gemeentelijke regierol: meer financiële sturing, bepalen van prestatie-indicatoren, onderscheid aanbrengen tussen beleid en uitvoering.
- Tot stand komen van de noodzakelijke verordeningen
- De modernisering moet er onder meer voor zorgen dat er steeds meer WSW-werkplekken ingebed worden binnen de reguliere arbeidsmarkt en dus bij een reguliere werkgever komen.
- Hierbij moeten instrumenten ingezet worden als detachering, begeleid werken en beschermd werken op de reguliere arbeidsmarkt: de beweging van binnen naar buiten.
- Benutten vrijgekomen financiële ruimte voor het verkleinen van de wachtlijst met eenderde van het aantal uitplaatsingen.
- Tweede partij contracteren, naast WNK, voor begeleid werken.
- Gezond en toekomst bestendig WNK bedrijf.

Tabel 1. Verdeling financiële middelen voor 2008 (indicatief)

Gemeente	Taakstelling Stand per 30-06-2007	Uitkering In €	Plaatsing bij WNK	Plaatsing bij andere schappen	Effect toepassing nieuwe garantstelling	Effect inzet extra € 25 mln
Alkmaar	369,78	9.368.986	362,78	7,0	-14,9	8,9
Bergen	66,79	1.692.232	66,79	0,0	-2,5	1,5
Castricum	63,28	1.603.187	26,28	37,0	-2,5	1,5
Graft de Rijk	7,19	182.192	3,19	4,0	-0,3	0,2
Heerhugowaard	151,55	3.839.667	146,55	5,0	-6,1	3,6
Heiloo	46,38	1.175.054	45,38	1,0	-1,9	1,1
Langedijk	39,55	1.002.009	38,55	1,0	-1,6	1,0
Schermer	11,13	281.996	10,13	1,0	-0,4	0,2
TOTAAL	755,65	19.145.323	695,5	56,0	-30,2	18,3

Kengetallen:

Taakstelling = stand van zaken per 30-06-2007; voor deze stand krijgt iedere afzonderlijke gemeente de garantie dat gecompenseerd wordt voor 97,5% van deze gerealiseerde stand

Uitkering = het bedrag per se van € 25.337,- x de taakstelling

Plaatsing = Aantallen WNK geplaatste SW medewerkers; verschil met kolom taakstelling: bij andere SW-schappen geplaatste medewerkers

Effect = aantal plaatsen dat is ingeleverd (-) om budgettaire problemen bij andere gemeenten te voorkomen

Effect extra = aantal WSW plaatsen dat is toegevoegd om gemeenten te compenseren die WSW plaatsen hebben ingeleverd ivm de toepassing van de nieuwe garantiestelling

Tabel 2. Wachtlijst WSW-geïndiceerden (aantallen mensen) per heden:

Gemeente	Aantal	Arbeidshandicap		
		Licht	matig	ernstig
Alkmaar	128	1	91	36
Bergen	12		11	1
Castricum	16		9	7

Graft de Rijp	1			1
Heerhugowaard	54	1	36	17
Heiloo	15		8	7
Langedijk	12		9	3
Schermer	3		2	1
Totaal	241	2	166	73

Toelichting:

De tabel geeft een overzicht van de stand van zaken weer hoe de situatie is per heden. De prestatie-indicatoren, met daaraan gekoppeld de financiële consequenties, zoals genoemd in Tabel 1, hebben dit gegeven als vertrekpunt.

3. Gemeentelijke sturing.

3.1 Huidige situatie

Vanuit de gemeente is op dit moment te weinig sturing mogelijk op beleid en resultaat aangaande SW. De wachtlijst is onacceptabel lang, waardoor de wachttijden oplopen. Er is nog onvoldoende relatie met de regionale arbeidsmarkt. Nog te veel medewerkers blijven binnen de beschutte sfeer van het WNK werken.

Het zwaartepunt bij WNK ligt nu vooral op het zijn van een productie-gerichte organisatie, terwijl de wens is een ontwikkeling naar meer dienstverlening en mensontwikkeling. Financieel gaat het nu beter dan in het nabije verleden. Maar nog steeds is een aanvullende financiële bijdrage, boven de rijksbijdrage, van de gemeenten, evenals bij veel andere gemeenten in Nederland, nodig voor een sluitend exploitatie resultaat.

3.2 De gewenste situatie

De nieuwe WSW stuurt sterk op een regierol voor de gemeente. De wetgever ziet de gemeente bij uitstek als de partij die een visie ontwikkelt op de WSW en regie voert op de uitvoering ervan. De gemeente behartigt de belangen van haar burgers en stuurt op een goed werkend SW-bedrijf. Een bedrijf waar WSW-geïndiceerden zich optimaal kunnen ontwikkelen, richting een zo passend mogelijke arbeidplaats.

Hoe kan de gemeente deze regierol het beste praktisch vorm geven?

- concrete en realistische afspraken moeten worden gemaakt voor sturingscriteria;
- de mogelijkheid van begeleid werken wordt aangeboden aan werknemers op basis van een CWI-indicatie. Ingaande 1 juli 2008 zijn gemeenten wettelijk verplicht voor het onderdeel begeleid werken aan een 2^e partij (naast WNK/Pluswerk) een opdracht in dit kader te gunnen, al dan niet op basis van een (openbare) aanbesteding.
- afspraken maken over het beheer van de wachtlijst; de gemeenten dienen daarbij keuzes te maken, bijvoorbeeld t.a.v. gezamenlijk wachtlijstbeheer, prioritering van personen die op de wachtlijst staan en instroom van nieuwe geïndiceerden. Voorafgaande aan de keuzes die gemaakt worden dienen de consequenties daarvan in kaart gebracht te worden en onderling overwogen. Dit alles, rekening houdend met de wettelijke verplichting van first in first out.
- sturen op financieel- en beleidsniveau; niet de uitvoering zelf gaan doen; te denken valt dan aan afspraken/taakstellingen te maken op het gebied van een toename van het aantal gedetacheerde werknemers, uitbreiding begeleid werken, afspraken maken over de maximale verblijfstijd.
- toewerken naar een contractrelatie, met benoeming van prestatie-indicatoren en resultaten;
- ontwikkeling naar een gezond WNK-bedrijf, voor de specifieke doelgroep blijvend beschikbaar

3.3 Participatiefonds

In het bestuurlijk akkoord dat SZW en de VNG onlangs sloten is de gezamenlijke doelstelling geformuleerd om zo veel mogelijk mensen weer voluit mee te laten doen in de samenleving. Hierbij staat arbeidsparticipatie voorop, maar meedoen moet breder worden opgevat. Als regulier, betaald werk niet direct tot de mogelijkheden behoort, moeten mensen gestimuleerd worden maatschappelijk te participeren. Bijvoorbeeld via leerbanen of vrijwilligerswerk. De afspraken tussen SZW en de VNG over de meerjarige budgetten dragen daaraan bij. Het

gaat dan om de afspraak dat gemeenten langer hun overschotten mogen houden om te investeren in hun cliënten. Een andere afspraak betreft de mogelijkheid van het oprichten van een *Participatiefonds* dan gevoed kan worden uit verschillende bronnen. Daarbij zijn combinaties mogelijk van regelingen en geldstromen die in samenhang uitgevoerd moeten worden, zoals WWB, WSW, WI, WMO, WEB. Wellicht kan aansluiting worden gezocht met de door het UWV uitgevoerde regelingen als Wajong, WIA en WAO. Hiervoor dient overleg te worden gevoerd met de uitvoeringsorganisatie om zo tot integrale afstemming te komen. Bij het toepassen van deze wetten kan een gemeente voordeel halen uit een samenhangende uitvoering. Er kan meer en beter resultaat worden behaald met een integrale uitvoering met daarbij een regierol voor de gemeente, ook naar andere partijen. De hoofddoelstelling van genoemde wetten gaat namelijk over toeleiding naar de arbeidsmarkt en/of zelfredzaamheid en participatie, waarbij meedoen in de maatschappij als het belangrijkste doel gezien kan worden. Een burger kan tot de doelgroep van verschillende wetten tegelijk behoren.

Voor alle wetten krijgt de gemeente een vast toegekend budget, terwijl de omvang van de doelgroep kan variëren. Hierdoor ontstaan 'open einde'-regelingen die een risico voor de gemeente vormen. Kostenbeheersing kan plaatsvinden door efficiënte inkoop en effectieve uitvoering, met gebruikmaking van overlappende middelen.

Uit het bovenstaande blijkt dat er meer overeenkomsten dan verschillen zijn tussen WWB, WI, WMO en WSW. De gemeente heeft genoeg bevoegdheden, verantwoordelijkheden en middelen ter beschikking om echt te kunnen sturen. Dit alles maakt de tijd rijp voor een nieuwe visie op brede participatie.

Om tot deze nieuwe visie te komen is een intensief verandertraject nodig. Er dient urgentiebesef voor een dergelijke verandering te worden gecreëerd.

Vooruitlopend op de daadwerkelijke samenvoeging van de budgetten, kan het overgangsjaar 2008 gebruikt worden om te komen tot een nieuwe regionale visie op participatie en de daarbij horende keuze van inzet van de budgetten.

3.4 *Realisatie van de nieuwe situatie*

Afgesproken kan worden binnen welke termijnen bepaalde resultaten kunnen worden gerealiseerd.

Daarnaast moeten afspraken worden gemaakt over de kostenontwikkeling en omzetontwikkeling. Uitgangspunt is dat kosten en baten met elkaar in evenwicht zijn.

Ten behoeve van het integraal sociaal beleid wordt de doelstelling: een optimaal en sluitend aanbod aan de eigen inwoners. Deze doelstelling moet handen en voeten worden gegeven.

4. Randvoorwaarden en uitgangspunten

4.1 *Randvoorwaarden*

Om tot een kennisorganisatie te komen van professionals op het terrein van re-integratie is een coachende en ondersteunende stijl essentieel. Rode draad in de visie en missie van die organisaties die bezig zijn (geweest) met actieve door – en uitstroom, is het ontwikkelen van mensen in - en naar arbeid. Uitgangspunt hierbij is dat de kracht en kwaliteiten van de individuele cliënt centraal staan en dat trajecten zoveel mogelijk worden ingezet richting en vanuit de reguliere omgeving, dit op basis van individueel maatwerk, één en ander met inachtneming van de geldende CAO bepalingen

De gemeente kan afspraken maken over rapportages waaruit blijkt of en in hoeverre het WNK er in slaagt naar een mensontwikkelbedrijf te groeien, uitgaande van de binnen de sector gangbare verdeling: 1/3 van de populatie is blijvend aangewezen op beschermt werk, 1/3 is geplaatst op een beschutte werkplek 'buiten' (bijv. Post, Schoonmaak en Groenvoorziening) en minimaal 1/3 komt in aanmerking voor detachering dan wel begeleid werken. Er wordt gestreefd naar maximale plaatsing in begeleidwerken en detacheren.

4.2 *Aanvullende maatregelen*

Voor het uitvoeringsjaar 2008 wordt gemeenten binnen de GR de mogelijkheid geboden van 'intercollegiale ruil', te weten uitruil van Wsw-budget tussen gemeenten onderling. Hierdoor kan eventuele overrealisatie bij de ene gemeente bekostigd worden door overheveling van Wsw-budget aan een andere gemeente, waar sprake is van onderrealisatie. Hiermee wordt voorkomen dat het Wsw-budget dat is gemoeid met de onderrealisatie door het rijk wordt

teruggevorderd en terugvloeit naar de algemene middelen (zie verzamelbrief november 2007).

4.3 *Bestuurlijke inrichting uitvoering WSW*

Algemeen

Op 1 januari 2008 treedt het wetsvoorstel tot modernisering van de WSW in werking. De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) is op dit moment door de regio Noord-Kennemerland neergelegd bij het Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland (WNK-bedrijven, een gemeenschappelijke regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen).

In de nieuwe WSW krijgen de gemeenten een grotere regierol. Het budget ter uitvoering van de WSW wordt voortaan rechtstreeks aan de gemeenten uitbetaald. Gemeenten kunnen de WSW-taken vervolgens zelf uitvoeren, ofwel uitbesteden aan een derde (bv. een gemeenschappelijke regeling).

Nieuw is ook dat de gemeenteraden bepaalde verplichtingen en bevoegdheden krijgen toegekend door de nieuwe WSW, n.l. om binnen zes maanden na inwerkingtreding van de wet bepaalde verordeningen vast te stellen. Op zich is het mogelijk dat gemeenteraden het vaststellen van WSW-verordeningen opdragen aan bv. een gemeenschappelijke regeling zoals het WNK, maar dan dient de samenstelling van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling hieraan aangepast te worden. Raadsleden zijn n.l. sinds de dualisering niet meer vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

Gevolgen nieuwe WSW in onze regio

Het WNK heeft de algemeen geformuleerde taak om de WSW uit te voeren (artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling). De gemeenten hebben daarom hun bevoegdheden en verplichtingen overgedragen aan het WNK (art. 4 van de regeling). Onder deze taakomschrijving valt ook de nieuwe WSW. Dit heeft tot gevolg dat de bevoegdheid om verordeningen vast te stellen eveneens automatisch toevalt aan het WNK. Op grond van de nieuwe wet dienen in ieder geval verordeningen voor cliëntenparticipatie en persoonsgebonden budgetten door de raad te worden vastgesteld. Daarnaast kan de gemeenteraad bij verordening afwijken van de wet t.a.v. wachtlijsten. Deze bevoegdheden en verplichtingen zouden zonder nadere regeling dus toevallen aan het AB van het WNK. Hierin hebben zoals vermeld geen raadsleden zitting.

Uiteraard zullen de WNK-gemeenten zich willen beraden over de gevolgen van de nieuwe WSW. Omdat medio december nog niet bekend was of de gewijzigde wet al dan niet per 1 januari 2008 in werking zou treden was de voorbereidingstijd voor gemeenten erg kort. Gemeenten hebben nog geen beleidsinhoudelijke visie kunnen ontwikkelen over de gewenste wijze van uitvoering van de nieuwe WSW.

Voorstel m.b.t. invoeringstraject

Voorgesteld wordt om de veranderingen gefaseerd door te voeren.

1^e fase:

Op korte termijn zullen de wettelijk noodzakelijke aanpassingen worden geïmplementeerd onder continuering van het bestaande beleid en de bestaande uitvoeringspraktijk; de noodzakelijke aanpassing houdt in ieder geval in dat aan de deelnemende gemeenten zal worden voorgesteld om het Algemeen Bestuur uit te breiden met raadsleden uit de acht deelnemende gemeenten.¹ **OF:** De noodzakelijke aanpassing houdt in dat de gemeenschappelijke regeling zo spoedig mogelijk zal worden aangepast in die zin dat voorkomen wordt dat de uitgewijzigde WSW voortvloeiend nieuwe bevoegdheden automatisch worden overgedragen aan het WNK.

ADVIES: Zo snel als mogelijk afstemmen en de optie kiezen die waarschijnlijk het beste past in het eindscenario.

2^e fase

Begin 2008 een aanvang maken met het ontwikkelen van een visie over de vormgeving en de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening met als doel te komen tot een effectieve en efficiënte uitvoering van de gewijzigde wet.

¹ Het huidige dagelijks bestuur, voor het merendeel bestaande uit wethouders, blijft ook lid van het algemeen bestuur en zal worden voorgedragen voor benoeming in het nieuwe dagelijks bestuur. De tekst van de gemeenschappelijke regeling behoeft hiervoor niet te worden gewijzigd.

5. Projectorganisatie

5.1 Projectstructuur

Portefeuillehouders Overleg Noord Kennemerland (PONK): wethouders SoZaWe/werk van gemeenten uit deze regio

Stuurgroep: Rian van Dam, Hero Veger, Frank Bonsel en Henk van Eijk

Werkgroep: zie ambtelijke deelnemers hierna onder 5.2

5.2 Rollen

- verantwoordelijke projectbestuurders:
Rian van Dam, Hero Veger, Frank Bonsel en Henk van Eijk
- opdrachtgever:
colleges van aan de GR deelnemende regiogemeenten
- projectverantwoordelijke:
Rob de Vries (Heiloo)
- ambtelijke deelnemers:
Jurgen Bueving (Langedijk), Leo Bos (Alkmaar), Linda Waltmann (Heerhugowaard), Petra Gerritsen (Heiloo), Ronald van Stiphout en Willem van Eijk (beiden WNK)
- externe deelnemers:
ondersteuning bij het opzetten en uitvoeren van een start startconferentie

5.3 Betrokkenheid bij het project:

- ambtelijk:
Concernondersteuning, WNK-bedrijven
- politiek:
colleges deelnemende gemeenten regio Noord Kennemerland en de raadsadviescommissie van die gemeenten (Alkmaar = Samenlevingszaken)
WNK-bestuur (AB en DB)
- professioneel:
externe ondersteuning in verband met de startconferentie in januari 2008:
Anton Revenboer van Ernst & Young, zoals wellicht ook noodzakelijk voor het opstellen van de noodzakelijke verordeningen
- publiek:
Platforms Sociale Zekerheid Alkmaar c.q. cliëntenorganisaties deelnemende gemeenten en de OR van de WNK-bedrijven.

6. Planning

6.1 Plan van aanpak

1. Ken het bestand

Gemeenten moeten inzicht krijgen in het bestand van 'eigen' Wsw'ers (i.c. de Wsw'ers woonachtig in de eigen gemeente) per 1 januari 2008.

2. De financiering

Het is voor gemeenten van belang om vóór 1 januari 2008 inzicht te hebben in de volgende gegevens:

- o Het aantal in de gemeente wonende WSW geïndiceerden, naar soort arbeidshandicap licht, middel, zwaar (op basis daarvan wordt subsidie verstrekt)
- o Het aantal werkende Wsw'ers uit de eigen gemeente (dat bepaalt immers de hoogte van de financiële verplichting die de gemeente heeft).
- o De plek waar de eigen werknemers werken (bij welk SW-bedrijf c.q. bij welke reguliere werkgevers).

3. Wachtlijstbeheer

Gemeenten zullen de volgende gegevens op een rij moeten hebben.

- o Omvang wachtlijst
- o Lijst met plaatsingen afgelopen 12 maanden

Daarnaast is het van belang de wachtlijst te screenen op relevantie.

6.2 Besluitvormingstraject vaststellen verordeningen

Bestuurlijk Voortgangs Overleg (R. van Dam/W. van Veen) 21/28 april 2008

Aanleveren aan Agendakamer	2 mei 2008
Gewenste B&W vergadering	13 mei 2008
Laatste B&W -vergadering	20 mei 2008
Agendacommissie	28 mei 2008
Commissie Samenlevingszaken	10 juni 2008
Gemeenteraad	26 juni 2008

Noot: de verordeningen moeten per 1 juli 2008 zijn vastgesteld; dit is het traject, incl. planning voor de gemeente Alkmaar; wellicht dat andere gemeenten zich hierbij kunnen aansluiten.

Besluitvormingstraject invoeren vernieuwde WSW

Bestuurlijk Voortgangs Overleg (R. van Dam/W. van Veen)	28 juli 2008
Aanleveren aan Agendakamer	01 augustus 2008
Gewenste B&W vergadering	12 augustus 2008
Laatste B&W -vergadering	19 augustus 2008
Agendacommissie	27 augustus 2008
Commissie Samenlevingszaken	09 september 2008
Gemeenteraad	02 oktober 2008

Noot: dit is het traject, incl. planning voor de gemeente Alkmaar; wellicht dat andere gemeenten zich hierbij kunnen aansluiten.

6.3 Planning van alle fases van het project (inclusief mijlpalen en beslispunten)

Beslispunt	Planning c.q. gereed per	Toelichting
1. Het (verwachte) aantal in de gemeente wonende WSW geïndiceerden, naar arbeidshandicap (op basis daarvan wordt subsidie verstrekt).	Overzicht per 01-01-2008; stand 30-06-2007	Van belang voor bepalen hoogte toe te kennen budget
2. Het (verwachte) aantal werkende WSW'ers uit de eigen gemeente (dat bepaalt immers de hoogte van de financiële verplichting die de gemeente heeft).	Overzicht per 01-01-2008; stand 30-06-2007	Idem
3. De plek waar de in de gemeente wonende WSW geïndiceerden werken (bij welk SW-schap c.q. bij welke reguliere werkgevers).	Overzicht per 01-01-2008; stand 30-06-2007	Idem en streven naar het bedienen van alle mensen in de regio
4. Rondleiding op WNK van alle deelnemers belangstellenden, voorafgaand aan de startconferentie.	jan/feb 2008	
5. Startconferentie voor alle regionale college- en raads(cie)leden en WNK-bedrijven.	jan/feb 2008	Doel: vaststellen van een visie op hoofdlijnen
6. Het tot stand brengen van de regionale visie op de uitvoering van de WSW.	1 april 2008	Raadsbesluit
7. Voorstel voorbereiden mbt verplicht inzetten van een 2 ^e partij voor begeleid werken evt. met PGB.	1 april 2008	
8. Visievorming inbrengen in Algemeen Bestuur WNK-bedrijven	23 april 2008	
9. Aanpassen van de GR en eventueel herijken aan de nieuwe afspraken.	1 mei 2008	regelen overdracht bevoegdheden van de colleges van B&W en de gemeenteraden
10. Een verordening cliëntenparticipatie opstellen.	1 juli 2008	Wettelijke termijn
11. Een verordening mbt gebruik van een PGB.	1 juli 2008	Wettelijke termijn
12. Een bindende afspraak hebben gemaakt over het beheer van de wachtlijsten vanaf 1 januari 2009	1 juli 2008	

6.4 Momenten van terugkoppeling/besluitvorming

Aanbieden startnotitie aan colleges B&W op dinsdag 8/15 januari 2008
 Startconferentie 2008 (2^e helft jan. 1^e helft feb.)
 Uitkomsten startconferentie vaststellen in PONK 25 februari 2008
 Resultaten startconferentie vastgesteld 1 maart 2008
 Vaststellen van de regionale visie op de uitvoering van de WSW 1 april 2008
 Visievorming inbrengen in Reko 21 april 2008
 Visievorming inbrengen in Algemeen Bestuur WNK-bedrijven 23 april 2008
 Vaststellen visie in gemeenteraden conform onder 6.2

Intercollegiale uitruil budgetten/plaatsen (zie 4.2.2) binnen de GR 1 juli 2008

6.5 Samenvattend wordt voorgesteld, conform het tijdschema onder 6.3:

- a. Aanpassen GR
- b. Het jaar 2008 te beschouwen als overgangsjaar
- c. Een startconferentie te organiseren voor alle regionale college- en raads(cie)leden en WNK-bedrijven en delegatie van de OR van WNK-bedrijven
- d. Een regionale visie vast te stellen op de uitvoering van de WSW
- e. Interregionale uitruil te bewerkstelligen, daar waar nodig en gewenst
- f. Opstellen van prestatie-indicatoren, resultaten en incentives (beloningen) op basis van een contractrelatie
- g. Scenario vaststellen waarbij de gemeentelijk bijdrage op termijn terug gebracht wordt naar nul
- h. Doorgaan met het vaststellen van een re-integratievisie per werknemer conform de onder punt 4.2.1 opgenomen werkwijze
- i. De ontwikkeling van de mensen/deelnemers aan de SW centraal te stellen
- j. In verband met de keuzevrijheid van de deelnemers, op basis van de wettelijke verlichting hiertoe, een tweede partij selecteren voor het onderdeel begeleid werken
- k. Vanaf 2008/2009 worden het jaarverslag resp. de begroting smart geformuleerd
- l. Geïntegreerde regionale beleidsontwikkeling op het sociaal activerend arbeidsmarktbeleid bij de uitvoering van de volgende wettelijke regelingen: Sociale Werkvoorziening, Maatschappelijke Ondersteuning, Werk en Bijstand, Inburgering
- m. Kosten en baten WNK zijn met elkaar in evenwicht.

7. Middelen

De bij de gemeente Heiloo gereserveerde gelden van ruim € 15.000,- t.b.v. de regio NKL (restant subsidie Samenwerking van SZW) ten behoeve van dekking van de kosten externe ondersteuning en eventuele facilitaire kosten tijdens de startconferentie.

8. Omzet WNK en vermindering gemeentelijke bijdrage.

In Bijlage I is opgenomen een voorstel met betrekking tot de vergroting van de omzet van WNK en vermindering van de gemeentelijke bijdrage. Door de commissie "Bevordering omzet WNK en vermindering gemeentelijke bijdrage" is vastgesteld dat dienstverleningsactiviteiten voor WNK het meest rendabel zijn en dat de industriële activiteiten meer risico met zich meebrengen. De industriële activiteiten zijn echter op dit moment wel noodzakelijk om de doelgroep op de juiste wijze te bedienen. Tevens is erkend dat artikel 5 van de GR voorschrijft dat er door de gemeenten voldoende omzet moet worden gegenereerd, om de SW medewerkers aan het werk te houden. De commissie heeft de doelstelling om de gemeentelijke bijdrage af te bouwen of in ieder geval niet te laten groeien.

9. Communicatie

Moet geregeld zijn voor/richting:

SW-medewerkers (OR)

WNK-bedrijven, incl. directie

Cliënten platforms

Gemeenten

CWI

Persbericht (via afd. communicatie Alkmaar)

Bijlage I Omzet WNK en vermindering gemeentelijke bijdrage

Inleiding

Op 5 mei 2007 is de speciale commissie "Bevordering omzet WNK en vermindering gemeentelijke bijdrage" voor de tweede keer bij elkaar geweest. In deze meeting zijn verschillende modellen besproken die door de controller waren voorbereid. Daarnaast is er gesproken over de soorten werkzaamheden die WNK voor de gemeenten kan doen en vanaf wanneer deze uitgevoerd kunnen worden.

Deze extra exercitie was noodzakelijk om vast te stellen of WNK eventuele meeromzet wel kan realiseren. En of er voldoende activiteiten zijn die de gemeenten aan WNK kunnen over dragen zonder problemen in hun eigen bedrijfsproces te krijgen.

Door de commissie is vastgesteld dat dienstverleningsactiviteiten voor WNK het meest rendabel zijn en dat de industriële activiteiten meer risico met zich meebrengen. De industriële activiteiten zijn echter op dit moment wel noodzakelijk om de doelgroep op de juiste wijze te bedienen. Tevens is erkend dat artikel 5 van de GR voorschrijft dat er door de gemeenten voldoende omzet moet worden gegenereerd, om de SW medewerkers aan het werk te houden.

Doelstelling

De commissie heeft de doelstelling om de gemeentelijke bijdrage af te bouwen of in ieder geval niet te laten groeien.

Op dit moment dekt de gemeentelijke bijdrage het gat tussen de SW-loonkosten en de Rijkssubsidie SW af. In 2006 zag de omzet en de gemeentelijke bijdrage er als volgt uit:

situatie 2006	Werkn.SW	Gem. bijdrage	Omzet SW	Omzet/Werkn/SW
Alkmaar	362,0	€ 475.396,50	€ 1.396.438,95	€ 3.857,57
Bergen	72,2	€ 94.816,65	€ 178.967,65	€ 2.478,78
Castricum	22,5	€ 29.548,13	€ 56.832,05	€ 2.525,87
Graft de Rijp	5,5	€ 7.222,88	€ 20.611,53	€ 3.747,55
Heerhugowaard	139,9	€ 183.723,68	€ 231.978,92	€ 1.658,18
Heiloo	46,8	€ 61.460,10	€ 246.177,62	€ 5.260,21
Langedijk	43,7	€ 57.389,03	€ 337.434,49	€ 7.721,61
Schermer	7,6	€ 9.980,70	€ 381.702,76	€ 50.224,05
TOTAAL	700,2	€ 919.537,67	€2.850.143,97	€ 4.070,47

Hoe bereiken we de doelstelling

Het voorstel is om de huidige vergoeding te handhaven maar gemeenten vanaf 2008 een teruggave te geven die gekoppeld is aan de meeromzet die zij t.o.v. 2006 bij WNK realiseren. Uitgangspunten hierbij zijn dat de gemeentelijke organisaties de ruimte moeten krijgen in te spelen op de vraag van extra omzet bij WNK en dat het duidelijk is dat het ons om uren-inzet gaat niet om machine-uren. Daarbij is de commissie van mening dat het een simpele eenduidig implementeerbare regeling moet zijn zonder meerkosten. Op weinig pagina's beschreven en ook zonder nadelen t.o.v. de bestaande situatie.

Het voorstel in cijfers

Het voorstel is om tussen 2006 (bovengetoonde omzetcijfers) en het boekjaar 2008 de omzet met 30% te laten stijgen. Deze stijging is inclusief 2 keer een reguliere prijsstijging (totaal circa 5%). Hierdoor is de feitelijk gevraagde omzetsstijging in de SW 25%. In absolute getallen betekent dit een omzetsstijging van ruim € 860.000 (van €2,85 mln. naar €3,71 mln.).

Daarnaast zal in die periode het aantal SW medewerkers zeker met 50 toenemen naar 750.

Hiermee groeit de gemeentelijke bijdrage met een goede €50.000.

Zoals eerder genoemd handhaven we de huidige vergoeding, maar stellen we een teruggave in het vooruitzicht die gekoppeld is aan de meeromzet in het jaar 2008 t.o.v. 2006. Wij stellen voor om in het jaar van omzetsstijging eenmalig 15% van die gerealiseerde meeromzet terug te geven. Deze beloning kan aardig oplopen maar kan echter nooit boven de 100% van de gemeentelijke bijdrage uitkomen. Gemeenten die in omzet dalen, krijgen **niets** terug.

In het jaar daarop wordt de werkelijke gemeentelijke bijdrage aangepast met het zelfde bedrag als de restitutie en profiteert elke gemeente hiervan.

N.B. de 15% is gebaseerd op het feit dat dit overeenkomt met 50% van het gemiddelde rendement op gemeentelijke omzet bij een gemixte omzet.

Model uitwerking

In onderstaand model is e.e.a. in een aantal kolomoverzichten uitgewerkt. Daarbij is er bewust *niet* voor gekozen om te komen tot een omzet per inwoner of per deelnemer.

Eenzijds niet 'per inwoner' omdat de afspraak geldt 'per deelnemer' (zie genoemd artikel in de GR).

Anderzijds niet 'per deelnemer' omdat gemeenten dan mogelijk extra "gestraft" worden voor het toeval van veel nieuwe deelnemers (waarmee automatisch de omzet daalt terwijl er een vergelijkbare inspanning kan zijn gepleegd). We zijn uitgegaan van realisme en beïnvloedbaarheid met behoud van eigen keus van gemeenten. Maar ook van het handhaven van het gemeenschappelijk risicogevoel in de regeling.

Theoretische deelnemers ontwikkeling van 2006 tot 2008

situatie 2008	Werkn. SW 2006	Werkn. SW 2008	Groei in sw	Ontwik. In %
Alkmaar	362,0	380,0	18,00	5,0%
Bergen	72,2	78,0	5,80	8,0%
Castricum	22,5	25,0	2,50	11,1%
Graft de Rijk	5,5	7,0	1,50	27,3%
Heerhugowaard	139,9	150,0	10,10	7,2%
Heiloo	46,8	50,0	3,20	6,8%
Langedijk	43,7	50,0	6,30	14,4%
Schermer	7,6	10,0	2,40	31,6%
TOTAAL	700,2	750,0	49,80	7,1%

Theoretische gem.bijdrage ontwikkeling bij huidig bedrag per deelnemers 2006- 2008

situatie 2008	Gem. bijdrage 2006	Gem. bijdrage 2008	Groei in sw	Ontwik. In %
Alkmaar	€ 475.396,50	€ 499.035,00	€ 23.638,50	5,0%
Bergen	€ 94.816,65	€ 102.433,50	€ 7.616,85	8,0%
Castricum	€ 29.548,13	€ 32.831,25	€ 3.283,12	11,1%
Graft de Rijk	€ 7.222,88	€ 9.192,75	€ 1.969,87	27,3%
Heerhugowaard	€ 183.723,68	€ 196.987,50	€ 13.263,82	7,2%
Heiloo	€ 61.460,10	€ 65.662,50	€ 4.202,40	6,8%
Langedijk	€ 57.389,03	€ 65.662,50	€ 8.273,47	14,4%
Schermer	€ 9.980,70	€ 13.132,50	€ 3.151,80	31,6%
TOTAAL	€ 919.537,67	€ 984.937,50	€ 65.399,83	7,1%

Theoretische Omzetontwikkeling SW per gemeente 2006-2008

situatie 2008	Omzet SW 2006	Omzet SW 2008	Groei in Omzet	Ontwik. In %
Alkmaar	€ 1.396.438,95	€ 1.850.000,00	€ 453.561,05	32,5%
Bergen	€ 178.967,65	€ 250.000,00	€ 71.032,35	39,7%
Castricum	€ 56.832,05	€ 75.000,00	€ 18.167,95	32,0%
Graft de Rijk		€ 25.000,00	€ 4.388,47	21,3%
Heerhugowaard	€ 231.978,92	€ 400.000,00	€ 168.021,08	72,4%
Heiloo	€ 246.177,62	€ 250.000,00	€ 3.822,38	1,6%
Langedijk	€ 337.434,49	€ 500.000,00	€ 162.565,51	48,2%
Schermer	€ 381.702,76	€ 360.000,00	€ 21.702,76-	-5,7%
TOTAAL	€ 2.850.143,97	€ 3.710.000,00	€ 859.856,03	30,2%

Theoretische teruggave gemeentelijke bijdrage op basis van meer omzet. 2006-2008

situatie 2008	Groei in Omzet	Teruggave 15%	Werk. Gem. bijdrage 2008	Ontwik. In %
Alkmaar	€ 453.561,05	€ 68.034,16	€ 431.000,84	13,6%
Bergen	€ 71.032,35	€ 10.654,85	€ 91.778,65	10,4%
Castricum	€ 18.167,95	€ 2.725,19	€ 30.106,06	8,3%
Graft de Rijp	€ 4.388,47	€ 658,27	€ 8.534,48	7,2%
Heerhugowaard	€ 168.021,08	€ 25.203,16	€ 171.784,34	12,8%
Heiloo	€ 3.822,38	€ 573,36	€ 65.089,14	0,9%
Langedijk	€ 162.565,51	€ 24.384,83	€ 41.277,67	37,1%
Schermer	€ 21.702,76-	nihil	€ 13.132,50	0,0%
TOTAAL	€ 859.856,03	€ 132.233,82	€ 852.703,68	-13,4%

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt wordt er alleen terugggegeven indien er een meeromzet wordt gerealiseerd en zoals eerder vermeld kan de beloning aardig oplopen (echter nooit boven de 100%). De financiering van deze meeromzet komt uit de toename van de gemeentelijke bijdrage en neemt wat ruimte in van de vaste kosten bij omzetsijging in het eerste jaar. Het effect voor de exploitatie van WNK is slechts 10% op de meeromzet wat zeer risico arm is; menige start van nieuwe activiteiten kost meer geld.

In het uitgewerkte voorbeeld hierboven, krijgt alleen Schermer geen geld terug omdat er een omzetsdaling zichtbaar is. Dit is gedaan om het effect te laten zien wanneer een gemeente alles uitbesteed en een contract heeft voor 5 jaar zonder prijsstijging waarbij specifieke kosten alleen op basis van werkelijke kosten worden doorbelast.

De uitbesteding heeft weliswaar besparingen opgeleverd maar ondanks dat je op nummer 1 staat qua omvang van aanbesteed werk, val je eenmalig in dat jaar buiten de teruggaveregeling. Het daarop volgende jaar zal conform afspraak voor een vergelijkbaar bedrag de gemeentelijke bijdrage per deelnemer worden verlaagd en dan profiteert elke deelnemende gemeente daarvan. Hieronder is dat als volgt uitgewerkt:

situatie 2009	Werkn.SW 2008	Werk. Gem. bijdrage 2008	Werkn.SW 2009	Werk. Gem. bijdrage 2009
Alkmaar	380,0	€ 431.000,84	395,0	€ 449.090,61
Bergen	78,0	€ 91.778,65	80,0	€ 90.955,06
Castricum	25,0	€ 30.106,06	28,0	€ 31.834,27
Graft de Rijp	7,0	€ 8.534,48	8,0	€ 9.095,51
Heerhugowaard	150,0	€ 171.784,34	160,0	€ 181.910,12
Heiloo	50,0	€ 65.089,14	48,0	€ 54.573,04
Langedijk	50,0	€ 41.277,67	53,0	€ 60.257,73
Schermer	10,0	€ 13.132,50	10,0	€ 11.369,38
TOTAAL	750,0	€ 852.703,68	782,0	€ 889.085,71

Je ziet dat als de gewenste omzetgroei wordt gerealiseerd in 2009 de gemeentelijke bijdrage t.o.v. 2006 daalt van € 1.313,25 per deelnemer naar € 1.136,25; een daling van € 177, - per deelnemer. Of te wel een vergelijkbaar totaal bedrag als de teruggave 2008 t.w. €132.750, -. Dit bedrag kan volledig betaald worden uit de groei van het aantal deelnemers van 700 in 2006 naar 782 gemiddeld in 2009. Deze groei levert bij handhaven van het oorspronkelijke bedrag al een budgetruimte op van € 107.000, - en de omzetgroei van € 860.000 mag toch wel een winstbijdrage geven van € 25.000, -. Alle onvolkomenheden even daar gelaten.

Samengevat:

Indien men t.o.v. 2006 een omzetstijging bij deelnemende gemeenten realiseert van € 860.000, - dan kan er eenmalig worden besloten om 15% van de totale omzetgroei terug te geven aan de deelnemende gemeenten. Terwijl er niets gebeurt bij die gemeenten die zich negatief ontwikkelen. In het jaar erop kan de teruggave zelfs door worden gegeven als structurele verlaging van de bijdrage. In kolommen ziet het er als volgt uit:

Samenvatting in totalen	2006	2008	2009	effect 2006 - 2008	effect 2006 - 2009
Werkn. SW 2006	700	750	782	50	82
Gemeentelijke bijdrage per SW	€ 1.313,25	€ 1.313,25	€ 1.136,94	€ -	€ 176,31-
Gemeentelijke bijdrage totaal basis	€ 919.537,67	€ 984.937,50	€ 889.085,71	€ 65.399,83	€ 95.851,79-
Omzet ontwikkeling	€ 2.850.143,97	€ 3.710.000,00	€ 3.710.000,00	€ 859.856,03	€ -
Korting meer omzet 2006 - 2008	0%	15%	15%	15%	15%
Restitutie omzet groei	€ -	€ 132.233,82	€ -	€ 132.233,82	€ -

BIJLAGE II: Discussieverslag bestuurlijke conferentie

Bestuurlijke conferentie modernisering Wsw Noord-Kennemerland

07/03/2008, Heerhugowaard

Discussieverslag

WNK als ontwikkelbedrijf

Als eerste wordt de diversiteit aan cliënten ter sprake gebracht. De deelnemers zijn het er over eens dat de nadruk gelegd zou moeten worden op de begeleiding van cliënten met een indicatie begeleid werken, omdat daar de meeste uitstroom te verwachten is. Ook wordt opgemerkt dat er een groep mensen in de Wsw zit die er niet in thuishoort, namelijk de cliënten met een indicatie van vóór 1998. Binnen de groep Sw-geïndiceerden van vóór 1998 bevindt zich namelijk een aantal medewerkers met een zogenaamde "sociale indicatie". Bij de wetwijziging in 1998 is deze vorm van indicatie vervallen. Volgens huidig inzicht zouden vele van deze mensen als eersten in aanmerking komen voor Begeleid Werken Sw. In de discussie die heeft geleid tot de huidige nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening (nWSW) is nadrukkelijk naar deze groep mensen gekeken. Vooral bij de toenmalige Staatsecretaris leefde de wens deze groep medewerkers te herindiceren. Na een langdurige (politieke) discussie heeft dit idee het niet gehaald. Hierdoor heeft deze specifieke groep het recht gekregen om (ongestoord) in de Sw te blijven zonder dat enige druk op hen uitgeoefend kan worden om mee te werken aan vormen van werken buiten de Sw-organisatie (Detachering danwel Begeleid Werken). Binnen WNK gaat het om een beperkte groep mensen.

Volgens Dhr. Zesterman zouden gemeenteraden WNK de opdracht moeten geven die mensen buiten de Wsw te plaatsten zonder dat deze groep cliënten de dupe wordt van de wachtlijstpolitiek.

Mw. Van Dam merkt op dat het niet uit zou moeten maken uit welk budget of voorziening mensen komen, maar dat voor iedereen de ambitie moet bestaan door te stromen naar regulier werk. Wel merkt zij op dat de mensen die nu in de Wsw zitten daar veel begeleiding bij nodig zullen hebben. Volgens haar weten de werkgevers de weg naar deze groep cliënten goed te vinden, maar zou geïnvesteerd kunnen worden in betere uitleg en minder bureaucratische procedures om iemand uit de Wsw aan te nemen.

Mw. Overtoom vindt dat ook de werkgevers flexibeler zouden moeten zijn.

Dhr. Glass stelt de vraag of er in het voortraject wel voldoende geïnvesteerd wordt in de deskundigheidsontwikkeling van de cliënten. Niet alles kan volgens hem bij de werkgevers gelegd worden. Werknemers moeten goed opgeleid worden om zo inzetbaar mogelijk te zijn.

Dhr. Veger stelt dat WNK veel energie stopt in het ontwikkelen van mensen, bijvoorbeeld in leer-werk bedrijven. Het leiden van mensen naar de arbeidsmarkt heeft twee kanten: die van werkgevers en werknemers.

Richting gevende uitspraken

- WNK blijft zich inspannen om de groep van vóór 1998 ('sociale indicatie') te motiveren voor Begeleid Werken en Detachering
- Uitstroom naar werk vanuit verschillende doelgroepen
- Meer regie op werkgeversbenadering, vacatures voor alle doelgroepen (ook WSW)

Wachtlijstbeheer

De vraag komt op hoe WNK het wachtlijstbeheer zou moeten invullen: volgens het principe first in first out, of moet er maatwerk geleverd worden bij elke individuele client? Dhr. van de Bent vindt dat het huidige uitgangspunt 'na een jaar maatwerk het first in first out principe hanteren' gehandhaafd moet blijven. Dhr. van Veen brengt daar tegen in dat het WNK als ontwikkelbedrijf maatwerk moet leveren, met een focus op transparant wachtlijstbeheer. Ook volgens Dhr. de Boer moet maatwerk de rode draad zijn voor WNK. Dhr. van Os merkt op dat een grote groep mensen dan buiten de boot valt. Volgens Dhr. van Veen betekent de term 'ontwikkelbedrijf' niet dat iedereen naar een reguliere baan toe moet, maar dat de kwaliteiten van individuen centraal staan.

Dhr. Westerkamp merkt op dat het wachtlijstbeheer een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is van de deelnemende gemeenten.

Richting gevende uitspraken

- Wachtlijstbeheer: maatwerk binnen randvoorwaarden (bijv. na 1 jaar first in first out, nader uitwerken: verordening noodzakelijk)
- Meer werk vanuit gemeenten naar WNK, transparant naar de raad toe
- Gemeenten ook als werkgever extra inspanning voor aannemen van de mensen van de doelgroep

Verknoping participatiethema's

Zou de infrastructuur van WNK gebruikt moeten worden voor arbeidsmarkt toeleiding van andere groepen?

Dhr. van de Bent geeft aan dat er geen verdringing plaats mag vinden, en dat de Wsw beperkt moet blijven voor geïndiceerden. Dhr. Westerkamp vraagt zich af wat de gevolgen zijn van uitbreiding van de WNK werkzaamheden voor de wachtlijsten. Een uitgebreider netwerk en meer contacten van WNK zouden de werkzaamheden ten goede kunnen komen, maar de doelgroep mag niet in de knel komen. Volgens Dhr. Veger is dat ook niet het geval.

Prestatieafspraken

Met betrekking tot de eventueel te maken prestatieafspraken met WNK, stelt Mevr. Borsboom dat gemeenten gebonden zijn aan het WNK. De term prestatieafspraken suggereert dat er sancties zijn, maar die zijn er in praktijk niet.

Dhr. Westerkamp merkt op dat een voordeel van prestatieafspraken zou zijn dat de raden betere controle kunnen uitoefenen. Hij vindt dat dergelijke afspraken gezamenlijk gemaakt zouden moeten worden zodat de situatie voor WNK werkbaar blijft.

Volgens Dhr. Sluijter is het onwerkbaar om prestatieafspraken te maken. Liever ziet hij regionale afspraken op het niveau van beleidslijnen.

Richting gevende uitspraken

- Nadere uitwerking in notitie hoe weerstandsvermogen op niveau te krijgen
- Op regioniveau prestatieafspraken, wel nadere lokale inbreng

Tweede begeleidingsorganisatie

Met de modernisering van de Wsw moeten geïndiceerden een keuze kunnen maken uit twee begeleidingsorganisaties met betrekking tot begeleid werken. Dhr. van Enk merkt op dat begeleid werken duurder zal worden als er verplicht een tweede begeleidingsorganisatie moet komen.

Richting gevende uitspraak

- In principe meer begeleidingsorganisaties voor begeleid werken, wel afweging financiële consequenties voor WNK, uitvoeringsregie blijft bij de Gemeenschappelijke Regeling
- Verordeningen cliëntenparticipatie en persoons gebonden budget op regionaal niveau opstellen, individuele raden dienen vast te stellen

Overig

Richting gevende uitspraak

- Vervolg: aanbieden van informatieronden voor raden deelnemende gemeenten

BIJLAGE III: Organisatiestructuur WNK-bedrijven

Organisatiestructuur WNK-bedrijven

WNK Bedrijven heeft momenteel twee hoofdactiviteiten die nauw met elkaar in verband staan. Binnen de regio Noord-Kennemerland voert zij voor de 8 gemeenten de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit en voor de gemeenten die daarvoor met WNK een overeenkomst hebben gesloten voert zij re-integratiewerk uit.

Het bedrijf is door de 8 gemeenten vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur en in het Dagelijks Bestuur (de scheiding tussen DB en AB is enkel de openbaarheid van vergadering).

Het bedrijf wordt geleid door de Algemeen Directeur en 4 MT-leden.

De navolgende WSW basis-activiteiten vinden binnen WNK plaats:

- **Binnen de muren (ca 44,2% van de medewerkers):**
 - Montage en verpakken
 - Metaal bewerken
 - Hout (ons houten kastensysteem van Bruynzeel)
 - Staf activiteiten
 - Reguliere staf activiteiten (boekhouding, secretariaat)
 - Webdesign
 - Scholing
 - Personeelsvervoer
- **Buiten de muren (ca 39,7% van de medewerkers):**
 - Schoonmaak
 - Post
 - Groen
- **Buiten WNK, bij externe werkgevers (ca 16,1% van de medewerkers):**
 - Detacheren
 - Begeleid Werken

Bij instroom vanaf de wachtlijst stuurt WNK in eerste instantie op het realiseren van zoveel mogelijk Detachering (Deta) en Begeleid Werken (BW). Voor het jaar 2008 is de doelstelling om 50% van de nieuwe instroom te realiseren in Deta en BW. Ook wordt het "zittend" personeel zoveel mogelijk enthousiast gemaakt voor het werken buiten de infrastructuur van WNK. Dit gebeurt op individuele basis maar ook in de vorm van "groepsdetachering".

Bij instroom in de werksoorten van WNK wordt primair gestuurd op activiteiten buiten de muren (zie boven).

Alleen op basis van vrijkomende plaatsen wordt vanuit de wachtlijst op basis van First in First Out getracht deze mensen binnen de muren van WNK te plaatsen (dit verlengt nadrukkelijk de wachttijd van bepaalde groepen mensen). Doelstelling is om het aantal mensen buiten WNK te laten groeien ten koste van het aantal mensen dat binnen de muren van WNK werkzaam is. De groep buiten de muren van WNK zijn de dragers van de winstgevendheid van de organisatie. Aan deze onderdelen kan men pas verantwoord sleutelen indien de risico's bij de activiteiten binnen de muren sterk zijn afgenomen.

Door de verkoop van de bedrijfspanden probeert WNK de flexibiliteit van de organisatie te vergroten en de slagkracht te verbeteren.

Ook door het aangaan van convenanten in bestuurlijke zin probeert WNK de uitstroom van opgeleide medewerkers te bevorderen.

Nu de verkoop van de panden in Heerhugowaard en Heiloo is gerealiseerd kan gekeken worden naar het in private handen onderbrengen van de Metaal- en Hout-activiteiten, hetgeen het aantal gedetacheerden sterk zal laten toenemen.

De omzet van WNK in het kader van de WSW wordt voor Detacheren, Hout, Metaal en Montage en verpakken, maar ook voor Schoonmaak hoofdzakelijk buiten de gemeenten gerealiseerd. De omzet bij de overige bedrijven wordt hoofdzakelijk vanuit directe of indirecte overheidsactiviteiten gerealiseerd. Denk daarbij hoofdzakelijk aan re-integratieopdrachten, Groen en Post.

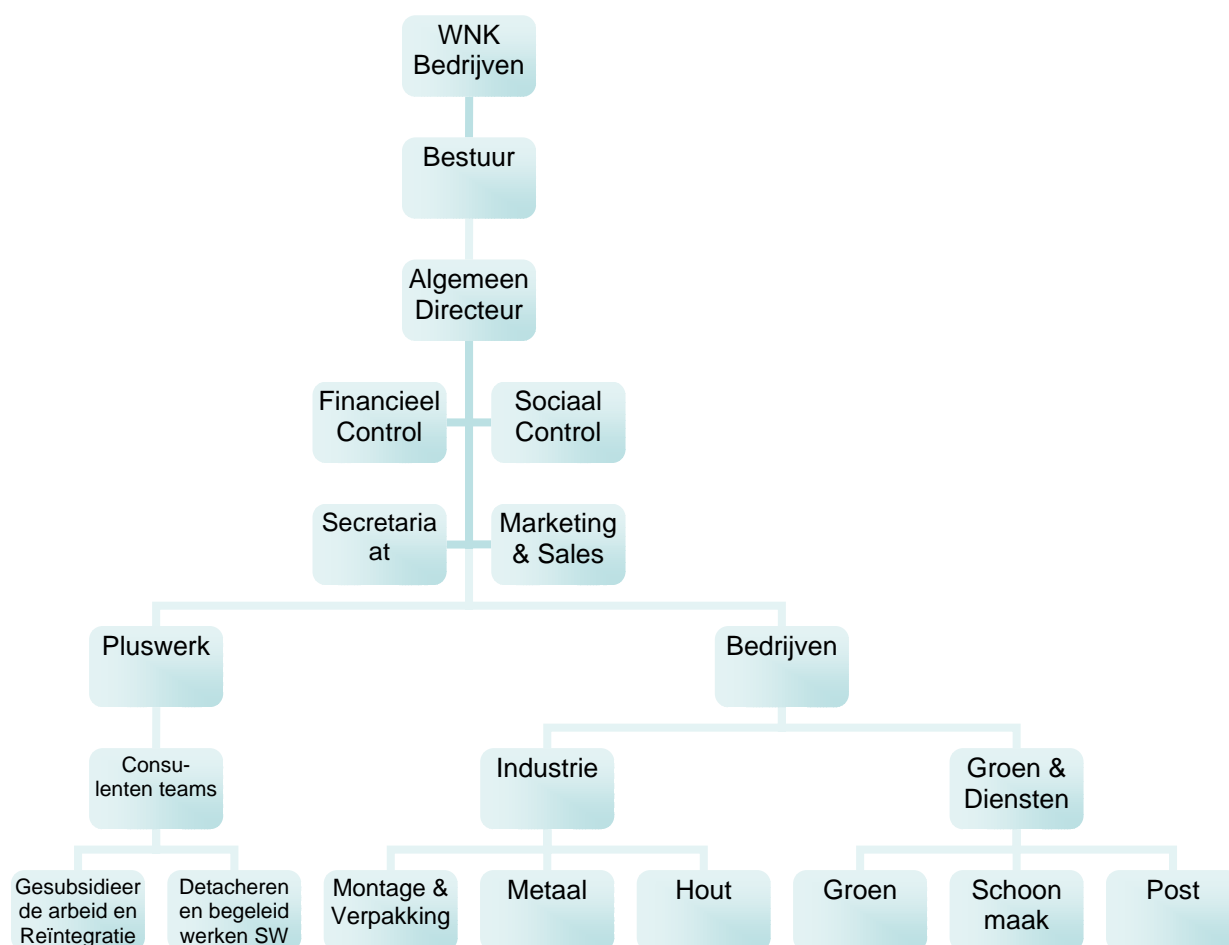
Onderstaand een overzicht per ultimo 2007:

	Geïndiceerden	Subsidie	Loonlijst	Wachtljst	buiten WNK
Alkmaar	514,25	369,78	341,19	95	5,89
Bergen	87,00	66,79	66,73	8	-
Castricum	88,00	63,28	27,20	10	23,79
Graft de Rijp	10,00	7,19	3,33	1	1,70
Heerhugowaard	210,75	151,55	137,61	39	5,78
Heiloo	64,50	46,38	44,61	11	0,90
Langedijk	55,00	39,55	37,62	11	-
Schermer	12,25	11,14	9,53	4	2,00
Buiten de regio	-		24,78		
WNK totaal	1.041,75	755,66	692,60	179,00	40,06

Naast WNK bestaat de volgende organisatie waar het Bestuur van WNK bestuurlijk mee te maken heeft:

- Pluswerk (het loonbedrijf t.b.v. WWB e.d.)
- WNK is in het bezit van een op non actief staande BV, zijnde Bruynzeel Monta Systemen B.V., waar de merkenrechten van de organisatie in zitten. Hierin zit geen personeel of ander bezit, alleen historische schulden.

Organogram WNK - Bedrijven per 1 januari 2008:

Meer op een afstand en door de samenstelling van het Bestuur van de onderdelen buiten toezicht en verantwoordelijkheid van het WNK-bestuur:

- Coöperatieve Zakelijke Post Nederland, ter verbetering van ons landelijk postproces.
- Stichting Arbeidsreïntegratie Bevordering Noord-Kennemerland.
Door de nu nog €50.000 geldlening (30/05/08) van WNK aan deze Stichting worden leeractiviteiten via CTS-NKO en Spyke Services ondersteund (zie jaarverslag WNK). Er is geen bestuurlijke zeggenschap of invloed, wel overleg.
- Stichting Rataplan (kringloop Noord Holland Noord)
- Diverse plaatselijke bedrijfs- en belangenverenigingen.

BIJLAGE IV: Van indicatie tot werk

Voor een baan in de Sociale Werkvoorziening is een indicatie WSW nodig. Deze indicatie krijgen alleen mensen die:

1. een arbeidshandicap hebben
2. kunnen werken op een aangepaste werkplek
3. regelmatig kunnen werken
4. graag willen werken.

Het CWI onderzoekt of iemand in de Sociale Werkvoorziening mag werken. Is dat zo, dan krijgt die persoon een indicatie WSW. Het onderzoek heeft betrekking op:

1. hoe ernstig zijn de beperkingen
2. van welke arbeidshandicap sprake is
3. welke aanpassingen nodig zijn om te kunnen werken

Voor dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de gegevens van de eigen (huis)arts of psycholoog. Mogelijk is onderzoek noodzakelijk door een andere arts of psycholoog.

Het onderzoek duurt maximaal 16 weken. Een indicatie geldt niet voor de rest van het leven van de betrokken persoon, maar is geldig voor een bepaalde periode, bijvoorbeeld 2 jaar. Daarna wordt opnieuw een onderzoek gedaan, de herindicatie. Die wordt ook uitgevoerd door CWI.

Na de 1^e indicatie wordt de persoon geplaatst op de wachtlijst. Dat betekent dat niet meteen kan gaan worden gewerkt. Als plaatsing voor werk aan de orde is dan zijn er 2 manier:

1. Werken bij het SW-bedrijf, dus WNK Bedrijven
 - a. Werken bij WNK zelf, een beschutte werkplek 'binnen'
 - b. Werken buiten het gebouw, bv. groenvoorziening of post, een beschutte werkplek 'buiten'
 - c. Werken bij een ander bedrijf, detacheren.
2. Begeleid werken

Werken bij een reguliere werkgever met of zonder PGB, met begeleiding van een derde; dat kan zijn WNK, een ander door de gemeente aangeboden organisatie, of een organisatie die door de werknemer zelf wordt aangedragen

Zodra iemand geïndiceerd is, krijgt WNK Bedrijven (of een andere organisatie bij begeleid werken) de indicatie beschikking en rapportage door het CWI toegezonden. WNK stuurt een bevestigingsbrief aan de betrokkenen, waarin aangegeven dat, zodra de plaatsing op de wachtlijst dat toelaat, contact gezocht wordt. Tegen die tijd wordt de betrokkenen uitgenodigd voor een kennismaking en wordt besproken wat de werkvoorkeur is, wel/geen rijbewijs, behaalde diploma's en wat verder belangrijk is.

Daarna wordt een trajectplan of een IOP (Individueel Ontwikkelingsplan) opgesteld. Betrokkene wordt vervolgens te werk gesteld op de plek die het beste bij hem past en beschikbaar is.

Bijlage V: Afkortingen en definities

Begeleid werken	het bemiddelen en plaatsen van mensen bij een externe werkgever. Deze mensen nemen ontslag bij WNK Bedrijven en treden in loondienst bij een externe werkgever. Er wordt door de uitvoerder van de regeling loonkostensubsidie verstrekt als supplement op de vastgestelde loonwaarde. Bovendien wordt een jobcoach ingezet ter ondersteuning van werknemer en werkgever. Voor zover noodzakelijk worden aanpassingen op de werkplek geïnitieerd en gefinancierd. In samenspraak met de werkgever kan er worden ingezet op het verder opleiden/ontwikkelen van de medewerker waarbij meestal sprake is van gedeelde kosten. In het geval de plaatsing mislukt en ontslag dreigt, zal de jobcoach een maximale inspanning leveren om de werknemer te herplaatsen.
Cherry-picking	Selectie van de beste kandidaten
CWI	Centrum Werk en Inkomen
Detachering	het op basis van een detacheringsovereenkomst leveren van personeel aan een externe werkgever. In de overeenkomst worden functie, omvang, periode en tarief vastgelegd. De gedetacheerde mensen blijven in loondienst van de oorspronkelijke werkgever, in dit geval WNK Bedrijven.
Doorstroom	Bevordering van de uitstroom uit de Wsw door plaatsing in begeleid werken
EVC	Eerder verworven competenties
Fifo	First in First out: mensen die het langst op de wachtlijst staan, worden het eerst bemiddeld naar een geschikte Wsw- werkplek
GR	Gemeenschappelijke Regeling
Instroom	Op de wachtlijst: door CWI geïndiceerde personen voor de Wsw en personen die na ontslag uit een dienstbetrekking (intern Wsw en detacheringen) of arbeidsovereenkomst (begeleid werken) teruggeplaatst worden op de wachtlijst
PGB	Persoonsgebonden budget
SE	Standaard Eenheid
SISA	Single information single audit
SW	Sociale Werkvoorziening
Uitstroom	a. Van de wachtlijst: personen die in de Wsw geplaatst worden en personen die van de wachtlijst worden afgevoerd; b. Uit de Wsw: door natuurlijk verloop, door het niet verlengen van de dienstbetrekking/ arbeidsovereenkomst (na de proeftijd of voor een bepaalde tijd). Van de totale uitstroom dienstbetrekkingen wordt gemiddeld zestien procent teruggeplaatst op de wachtlijst
WWB	Wet werk en bijstand
WEB	Wet educatie en beroepsopleidingen
WI	Wet inburgering
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNK	Werkvoorzieningschap Noord Kennemerland
Wsw	Wet sociale werkvoorzieningen
WW	Wet Werkloosheidsvoorziening